

ARRIESTA

De cap a les vacances.

A Ribes Camping

hi trobaràs tot allò que

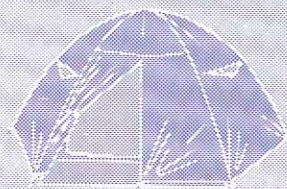
necessites per entrar

de cap a les vacances:

tot el càmping,

el caravanning

i la nàutica.

Camping per a tots:
tendes, remolcs i accessoris.

El millor en caravanes:
Roller, Moncayo i Dethleffs.

Les novetats del '93:
Zodiac, Evinrude, Four Winns, i Sara Craft.

RIBES camping

Alcalde Costa, 6. Tel. 27 10 22. Lleida
Ctra. Saragossa, Km. 456. Tel. 26 17 21. LLEIDA.

ELS ESPECIALISTES EN CÀMPING, CARAVANING I NÀUTICA

ARESTA

Juliol/Agost 1993 - Núm. 4
Revista bimensual

EQUIP DE REDACCIÓ:

Maria Huguet i Recasens Josep Vicedo i Brotons
Teresa Serentill i Brescó Juanjo Garra i Lorenzo
Lluïsa Huguet i Recasens Mercè Ciutat i Valero
Jordi Martínez i Barriuso

CORRECCIÓ: Mateu Huguet i Virgili

DISSENY GRÀFIC: Josep Herrándiz i Ruso

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Centre Excursionista de Lleida
Paeria, 13, 1er. - Tel. 973/24 23 29 - Lleida

EDITA:

Centre Excursionista de Lleida. Paeria, 13, 1er.

DIPÒSIT LEGAL: L-39-1958

IMPRIMEIX: Impremta Mariana, Templers, 11 - Lleida

PORTADA: Horta de Lleida
(Foto: Juanjo Garra)

Tirada d'aquest número: 800 exemplars.
Publicació sense cap finalitat lucrativa.
El CELL no està necessàriament d'acord amb els continguts que s'expressen als articles, els quals reflecteixen exclusivament l'opinió dels seus autors.
La reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista serà acceptada molt gustosament, sempre que es faci esment del seu autor i origen.
Subscripció 6 números: 2.200 PTA.
Preu per número: 400 PTA.

Imprès en paper fabricat amb cel·lulosa blanquejada 100% sense clor.

MONOGRÀFIC _____ 2

Itineraris en Bicicleta de Muntanya
per l'horta de Lleida
Rosendo Oliva

APUNTS I COMUNICACIONS _____ 5

ITINERARIS DE MUNTANYA _____ 6

Una "Via Ferrata" prop de casa: la Canal del Palomo
(Vadiello, Serra de Guara)
Manuel Cortès

ENTREVISTA _____ 8

Entrevista amb... Carles Vallès

FET I DIT _____ 10

Excursions pels Parcs Nacionals dels Estats Units (i IV)
Albert Cortès

Per les Terres Altes de Bolívia (I)
Tomàs Morell - Lluís Pérez

ACTIVITATS REALITZADES _____ 14

LA MUNTANYA I ELS POETES _____ 15

La Vaca de Maragall
Pep Coll

PROGRAMES I CURSETS _____ 16

Soliveri
ALIMENTS SANS
I NATURALS

Preparats Alimentaris i Dietètics

DELEGACIÓ DE LLEIDA
RAMON PARDELL i PIÑOL

c/ Caldereries, 8 — ☎ (973) 27 23 95 — 25002 LLEIDA

Editorial

El conveni signat pel Centre Excursionista i la Paeria ha donat un resultat gratificador, un any després, en haver-se aconseguit el seu objectiu. Un estens i detallat projecte, elaborat per Rosendo Oliva, ha finalitzat i n'ha assolit la seva plasmació pràctica: la senyalització d'uns itineraris aptes per a recórrer, bàsicament amb bicicleta de muntanya, el terme municipal de Lleida.

La importància de l'esdeveniment és triple per al Centre. Primer, és un fet essencial en la seva tasca de promoure els esports, que l'entitat engloba, des d'una vessant allunyada de la comercialitat i del negoci, tan present avui en dia en les activitats de lleure. En segon lloc, esdevé un pas més en la configuració de la nostra entitat, iniciada aquest any amb la publicació d'ARESTA. I en tercer lloc, suposa una presència més concreta en l'àmbit lleidatà i una mostra del que el Centre pot aportar a la ciutat.

Per altra banda, els usuaris dels circuits no sols farem esport utilitzant els itineraris

marcats, sinó també ens permetran conèixer el medi físic que envolta Lleida. Podrem accedir a indrets prou interessants per tenir una visió nova i diversa del nostre entorn.

Els setze circuits que s'han establert recorren per sectors tot el terme de Lleida. Cada un té un grau de dificultat i un quilometratge determinat. Recordem que al número 1 d'ARESTA hi podeu trobar una descripció general de la xarxa d'itineraris i, a partir d'aquest publicuem rutes concretes.

Tot plegat coincideix amb la recent constitució de la Secció de Bicicletes de Muntanya (SECIM) del Centre, a través de la qual es vol consolidar una activitat que darrerament ha pres força volada entre els nostres socis. Tots hi sou convidats a formar-ne part.

Només podem esperar que els circuits tinguin acceptació i que resultin d'utilitat, no només per als socis, sinó també per a la ciutat en conjunt.

L'Equip de Redacció

Itineraris en Bicicleta de Muntanya per l'horta de Lleida

ARESTA inicia la publicació dels primers itineraris que constitueixen tota la xarxa de circuits de Bicicleta del terme municipal de Lleida. Publiquem els circuits 2, 3 i 4 amb la seva descripció i croquis. No comencem amb l'1, ja que correspon a l'itinerari més llarg i complex que recorre tot el terme amb un total de 143 quilòmetres.

Els primers són rutes senzilles i d'una llargària intermèdia, aptes quasibé per a tothom. Que tots en gaudim...

Circuit 2: Marimunt

Comentari

La seva característica fonamental és la seva simplicitat; és un itinerari ideal per iniciar-se en

Inauguració del Circuit de Bicicletes de Muntanya
(Foto: J. Lluís Gàzquez)

aquest esport, és senzill però divers: camí asfaltat, banquetta de sèquia asfaltada, sense asfaltar i camí un altre cop asfaltat. La seva longitud no és excessiva, el tram de sèquia que segueix pot ésser suficientment entretingut per la fauna que hi habita com per gaudir d'una excursió força atractiva.

Descripció

A.—Punt de sortida indicador A: Anar per l'Avinguda 11 de Setembre fins a la plaça Europa, continuar per tal d'arribar a la carretera d'Albesa. Vorejar el Secà de Sant Pere primer per l'Avinguda de la Llibertat i després pel carrer Camí de Marimunt.

3.1 Indicador del Camí de Marimunt.

4.2 Camí de Torre-serona. Travessera de Serrallonga.

5.3 A la dreta itinerari 1 final del terme.

5.4 Sèquia Major de Pinyana. Ens desviem a l'esquerra per la banquetta esquerra.

7.3 Variant a) Travessar la sèquia per un pas i prendre el ramal que neix a la dreta. Continuar per la seva banquetta esquerra. Fins a la carretera N-230 de Tortosa a França.

Variant b) Continuar per la mateixa banquetta que ja no està asfaltada. Per arribar a la carretera N-230, on ens desviarem a la dreta per tornar a la Sèquia Major de pinyana, a l'altra banda de la carretera.

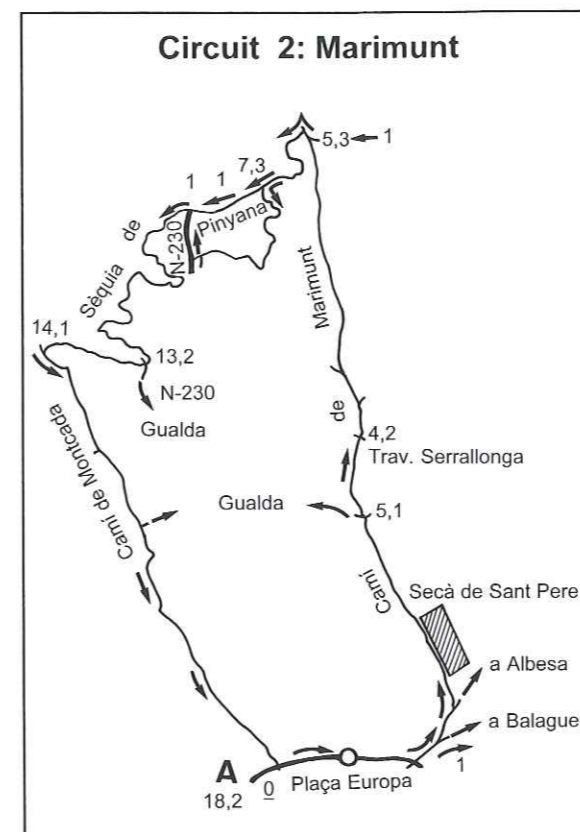
10 Per la variant b, que és més llarga que la a, prenem un altre cop la banquetta esquerra, estem

en el límit entre les partides de Cunillas al sud i Camprodró al nord.

13.2 Camí de Canet. Porta a la carretera prop de Gualda.

14.1 Camí de Vallcaient, a l'esquerra fins a Lleida.

18.2 Indicador A. Avinguda Onze de setembre.

Circuit 3: Sèquia del Cap

Comentari

Aquest circuit té com objectiu seguir la sèquia del Cap, on s'hi arriba pel camí de Montcada. I la deixem en el camí de la Mariola o carretera de Saidí. No té cap dificultat, tan sols cal vigilar per no caure a la sèquia i vigilar en l'encreuament amb la N240 a l'alçada de les Basses d'Alpicat. Ens ofereix

unes vistes del terme i de la pròpia ciutat de Lleida molt interessants. És molt recomanable i la seva longitud el fa accessible a la quasi totalitat dels practicants.

Descripció

0.0 Senyalització A, a l'Avinguda 11 de Setembre camí de Montcada on ens desviem a l'esquerra.

4.2 A la dreta ens creuem amb el circuit de Marimunt.

5.8 Sèquia del Cap, ens desviem per la seva banquetta esquerra. Estem circulant pel límit del terme en la partida de Canet.

6.4 A l'esquerra ens creuem amb el circuit de l'Albi.

9.0 Creuem el camí de l'Albi.

9.7 A la cruïlla, cal desviar-se a l'esquerra sense deixar la banquetta.

10.2 Deixem la banquetta i ens desviem a l'esquerra, per un camí que voreja les Basses d'Alpicat, i que ens porta fins a la N-240.

11.2 N-240, ens desviem a la dreta direcció la Cerdera.

12.8 Tornem a la banquetta esquerra de la sèquia a l'esquerra.

13.9 Ens creuem amb el circuit de Vallcaient.

15.5 Ens creuem novament amb el circuit de Vallcaient.

16.3 Creuem el circuit de la Cerdera.

18.3 Creuem novament el circuit de la Cerdera. En aquest punt tenim dues opcions:

a) Desviar-nos a la dreta per arribar al camí d'Alcarràs a Alpicat (18.7) on per l'esquerra arribarem al camí de Vallcaient.

b) Continuar per la sèquia, però l'encreuament de la línia de FFCC, està força embardissat encara que factible.

20.1 Camí de Vallcaient. Si hem optat per l'opció a), retornar a la sèquia, si és la b), continuar.

21.1 Forta corba a la dreta.

21.9 La sèquia creua el camí d'Alcarràs a

**AIRE,
LLOGUER
I VENDA
DE MATERIAL SUBAQUÀTIC**

☎ 973/22 02 51 - 24 96 71 - 23 61 27
C/. Daunois, 21 (Secà de Sant Pere)
25005 LLEIDA

Cicles Simó

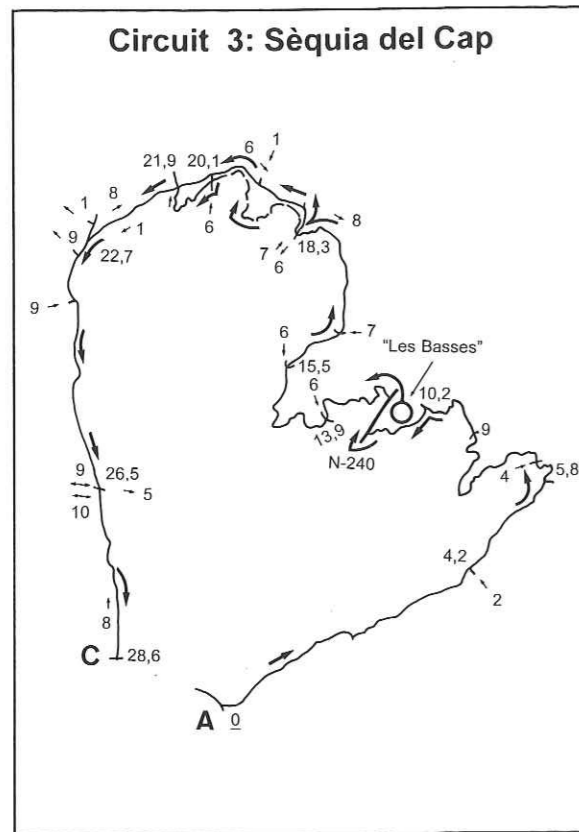
**Distribuidor oficial:
ESPECIALIZED
MARIN
TREK**

Balmes, 27
☎ 973/23 19 24
25006 LLEIDA

Alpicat, en aquest cas sense asfaltar, deixem la sèquia a l'esquerra, i seguim pel camí. Aquest tram és comú als itineraris 1 i 8.

22.9 Camí de la Mariola, girar a l'esquerra fins a Lleida.

22.6 Senyalització C, final del circuit.

Circuit 4: De l'Albi

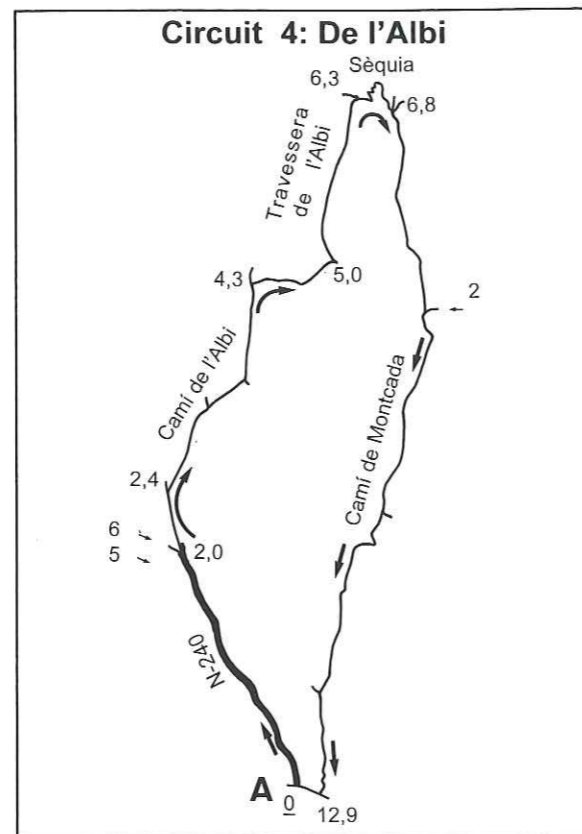
Comentari

Itinerari fàcil i poc perdedor, és apte per a qualsevol tipus de màquina però circulant amb cura pels trams no asfaltats. S'inicia i acaba en l'indicador A, a l'Avinguda de l'11 de Setembre.

Descripció

- 0.0 Carretera N-240, direcció Osca.
- 2.0 Ermita de Nostra Senyora de Montserrat, itineraris de Serrallarga i Vallcalent.
- 2.4 Camí de l'Albi, ens desviem a la dreta, ens trobem en la partida de Boixadors.
- 4.3 Travessia d'Albi, ens desviem a la dreta.
- 5.0 Camí de Canet a la dreta, continuem a l'esquerra.
- 6.3 Sèquia del Cap, agafem per la dreta la banquetta esquerra.
- 6.8 Camí de Montcada, a la dreta fins a Lleida.
- 12.9 Punt de sortida i arribada, indicador A a l'Avinguda 11 de Setembre.

Rosendo Oliva

- * Habitatges
- * Despatxos
- * Locals comercials
- * Places de garatge

Tot s'ha construït a fi que vostè obtingui la millor inversió. Pot consultar-nos sense cap compromís.

PROJECTES I CONSTRUCCIONS, S.A. IMMOBILIÀRIA

Av. Blondel, 7, 1r. 2a. - Tel. 26 22 77

FACILITATS DE PAGAMENT

Assemblea Ordinària de Socis de la SEAM

El passat dia 21 de maig es va dur a terme l'Assemblea Ordinària de Socis de la SEAM, per a la renovació de la Junta Directiva.

La nova Junta va quedar formada de la següent manera:

President: Josep Godoy	Vocal d'Alta Muntanya: Jordi Guivernau
Secretari: Jordi Mayor	Vocal d'Esquí de Muntanya: Félix Izard
Vocal d'Escalada: Jordi Marmolejo	Vocal de Guia d'Escalada: Juan Escuer

Aquesta nova Junta pretén reactivar una mica la vida del SEAM atès que es tracta d'una de les Seccions amb més pes a l'hora de programar activitats al llarg de tot l'any i en la qual hi ha sempre una gran participació per realitzar les activitats programades. Ara bé, també ens agradaria per part de la Junta que la Secció funcionés millor, necessita l'ajut de tots vosaltres per a aconseguir una eficaç reactivació del SEAM i donar-li l'empenta que necessita per arribar a assolir fites i activitats desitjades.

Les Activitats programades per aquest Any-1993, són:

- Rally d'alta muntanya -18-7-93 a Vall de Conangles, puntuable per la IV Copa Catalana de Rallis.
- VI Programa Sortides Estiu-93
- III Jornades d'Escalada. Octubre-Novembre 1993
- Programa Sortides d'Esquí de Muntanya. II Copa Lleidatana d'Esquí de Muntanya.

D'altra banda s'està realitzant una tasca de Reequipament d'Itineraris, reunions i instal·lacions de rappels a les parets i agulles de Sant Llorenç, Camarasa i Mont-Roig. També es treballa de valent en l'actualització d'una guia d'Escalada de Sant Llorenç, Camarasa i Mont-Roig.

Bé, tan sols ens resta dir-vos que esperem la vostra col·laboració.

!!! ANIMEU-VOS!!!

Josep Godoy

Resum activitats SEAM. 1984-1992

Són molts els bons moments que he tingut en aquests darrers 8 anys, presidint la Secció d'Escalada i Alta Muntanya del Centre Excursionista de Lleida. Des que vaig venir al Centre Excursionista l'any 1968, fins ara ha nevat bastant; he portat a terme juntament amb els diferents companys i companyes de la SEAM, moltes tasques organitzant activitats, principalment col·lectives:

Cursets d'Escalada en Roca, d'Alta Muntanya, d'Esquí de Muntanya, els Rallies d'Alta Muntanya, etc. He decidit deixar la presidència de la SEAM, encara que la renovació del càrrec no estava prevista fins a l'any 1995, per deixar passar a altres generacions d'escaladors i muntanyecs, al capdavant de la SEAM desitjant al proper president de la SEAM, molta sort en aquesta tasca, si més no, que sàpigui que pot comptar amb la meua col·laboració de qualsevol mena en aquest afer.

Jesús Martínez

Aprofitem l'estiu... Fent Fotos.

Com cada any, el Centre organitza el Premi Fotogràfic "Òscar Ribes", on hi competeixen fotografies de muntanya.

En mesos posteriors en la mateixa ARESTA us farem saber quins són els trofeus.

Concerts Simfònic-corals

La Paeria i la Fundació "la Caixa" han organitzat un important cicle de Concerts Simfònic-corals, que es duran a terme a la ciutat de Lleida els mesos de juny, juliol i setembre.

Pensem que des del nostre Centre podem ajudar a fer-ne difusió als socis interessats en el fet musical, atesa la qualitat d'aquest cicle.

Dijous, 22 de juliol de 1993, a les 21,30 hores
 La Seu Vella. Plaça de la Sardana
 Els Dervitxos Mevlevi d'Istanbul

Dimarts, 28 de setembre de 1993, a les 21,30 hores
 Teatre Principal
 La Petite Bande

Dimecres, 30 de juny de 1993, a les 21,30 hores
 Teatre Principal
 Orquestra Ciutat de Barcelona. Antoni Besses, piano

Cor de Cambra de Namur
 Nancy Argenta, *soprano*; Christoph Pregardien, *tenor*; Hubert Claessens, *baix*

Una "Via Ferrata" prop de casa: la Canal del Palomo (Vadiello, Serra de Guara)

NO seria honest incloure la descripció que segueix entre la sèrie dels "Itineraris Excursionistes", perquè no és pas un recorregut recomanable a tothom. De fet, podríem donar-li el qualificatiu d'"una excursió per a escaladors", que, com recordareu, ja vaig aplicar a la travessia de la Cresta de la Gronsa, als Ports. Sigui el que sigui, però, és una aventura peculiar i diferent del que ens és més habitual. No puc, doncs, resistir la temptació d'escriure unes ratlles sobre aquest singular itinerari, la primera meitat del qual segueix per l'interior d'una estreta, dretíssima i llòbrega canal, accessible només gràcies als nombrosos claus de ferro clavats a la roca, i la resta per pendissos i cornisses de roca pelada, a gran alçària, equipats de vegades amb passamans.

Vadiello és un enclau ben conegut dels muntanyencs aragonesos, sobretot dels d'Osca, que es troba a uns 22 quilòmetres de distància. Altius cingles de conglomerat i descomunals agulles (els "Mallos de Ligüerri") encerclen la gorja del riu Gatizalema, les aigües del qual són retingudes per una

resclosa. Poc abans d'aquesta resclosa, la carretera descriu un gran revolt i travessa el barranc de Vadiello, a l'indret d'una àrea de pícnic i un alberg propietat del club Peña Guara. Aparcament a l'esquerra, al peu d'un gran cingle de conglomerat.

Des de l'aparcament seguirem cap a ponent, per un camí planer que travessa l'àrea de pícnic i avança entre el riu de Vadiello, que tenim a l'esquerra, i el cingle, que s'enfila a mà dreta. Als pocs minuts passem a frec d'una canaleta, i al costat esquerra d'aquesta veiem els primers claus.

Els dits claus són de ferro, d'uns 15 mm. de gruix i gairebé un pam de llargada, clavats a la roca. Aquests primers que trobem permeten superar un ressalt d'uns 10 metres, sobre el camí, comptant també amb l'ajuda d'un boix providencial, per assolir un replanet. Venen després uns metres suaus, i ens acostarem al llit de la canal, fent un flanqueig per damunt de la roca polida i d'una tolla amb aigua. Novament les clavilles ajuden a superar el pas, que no és gens fàcil per als cama-curts, entre els quals em compto. Arribarem a un replanet (nova

cadolla), al mateix llit de la canal. Si no tenim cura, se'ns mullarà la corda, però no cal patir massa, perquè si no es mulla aquí, ho farà més amunt.

Segueix un pas d'uns 15 metres, absolutament vertical, sobre roca polida pel pas de l'aigua. El flanqueig que acabem de passar, i aquest ressalt són, segurament, el que ens semblarà més difícil de tot el recorregut. La sensació, però, és potser subjectiva, en ser els primers obstacles d'aquesta mena que trobem, sense estar-hi familiaritzats.

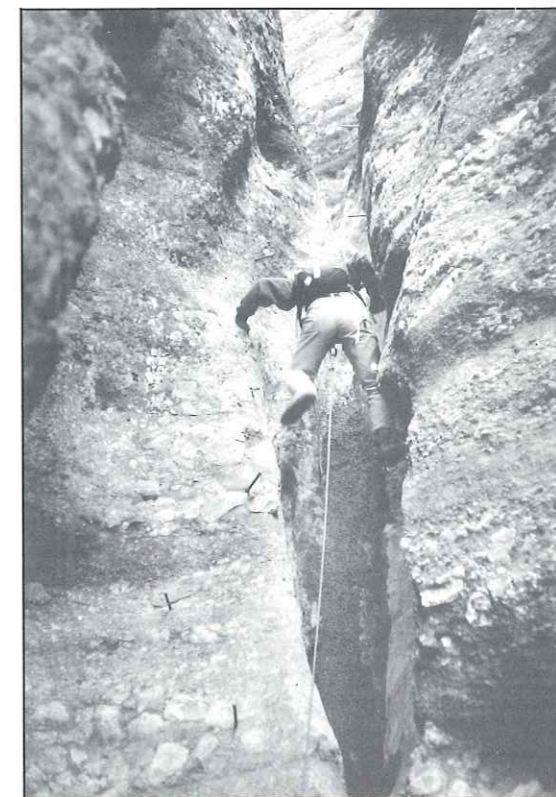
L'alternància entre cadolla amb aigua i pas vertical, de 5 a 15 metres i equipats amb clavilles, és contínua i harmoniosa. La verticalitat dels ressalts és absoluta, i atès el grau de poliment de la roca, seria impossible la grimpada de no haver-hi aquestes clavilles. Val a dir que n'hi ha alguna que es belluga, i d'altres torçades cap avall, que ben poca utilitat tenen, i en aquests punts, com també allà on falta el clau, cal superar el pas recorrent a la més elemental tècnica d'escalada, especialment d'oposició, facilitada per l'estretor de la canal.

Arribarem a un replanet

sense cadolla (sol de grafa), d'on es surt per un pany de paret a mà esquerra (dreta hidrogràfica), equipat amb nombrosos claus (de fet, aquí sobren els que més amunt es troben a faltar) i esdevindrem al replà més gran dels que hem trobat. Nova cadolla que cal flanquejar amb ajuda de les providencials clavilles, per grimpar altre cop pel llit de la canal. La roca és mullada, les clavilles són espaiades i n'hi ha alguna que balla. A més, el pas és lleugerament extraplomat. Tot i així, ens en sortirem amb menys dificultat de l'esperada: miracles de l'entrenament que ja portem!

Assolirem un nou replà, i en sortirem com sempre, pel vertical llit de la canal, on les clavilles són poques però ja no tan necessàries, perquè hom ha tallat unes preses artificials a la pedra tosca. Cal, això sí, grimpar per on baixa l'aigua. Portem ja pujats més de 150 metres des del camí, i de moment s'han acabat les "dificultats". Som en un replà dominat per uns grans blocs estimbats, per davall dels quals sortirem, per entre espessa boixeda, per trobar, després de tanta estretor, de nou l'espai obert: Som a l'anomenat "Circo de Ligüerri", que és un imponent amfiteatre, a la capçalera de la canal del Palomo, format de verticals cingles de conglomerat, alts de més de 100 metres i clivellats de balmes i coves, on fan niu els voltors. L'indret és realment impressionant.

Del "Circo de Ligüerri" pujarem cap a la dreta (llevant) seguint primer un corriol i després uns senyals de pintura vermella sobre la roca nua, que van a revoltar tota la conca de la canal per damunt d'un pendís pelat i a gran alçària. Passamà de sirga d'acer, i després alguns "spits" amb anella d'assegurança, que seran útils si la roca és mullada. A poc a poc, anirem sortint de la conca de la canal del Palomo, revoltant ja per damunt del pícnic de Vadiello. Indicis de corriol, fites i senyals de pintura ens porten al baixador, senyalat per una fletxa vermella al sòl. Cal desgrimar un ressalt amb ajuda de noves clavilles, obliquant cap a un costat i per davall d'un desplom. Al peu del ressalt, un corriol ens porta cap a llevant, i a un nou i espectacular flanqueig (passamà del fil-ferro, després clavilles), fins arribar al darrer cingleró, equipat igualment amb clavilles, desgrimpat el qual ens trobarem en un replà amb una vegetació arbustiva on, un corriol, primer seguit cap a llevant i després en forta baixada i en successives giragonses, ens retornarà a l'aparcament del pícnic de Vadiello, on acaba

(Foto: Manuel Cortès)

aquest interessantíssim i espectacular recorregut.

No és necessari dominar l'escalada per poder fruit plenament d'aquest curiós itinerari, però és millor si a la colla que hi aneu hi ve algun escalador. La corda és molt recomanable, i necessària si no tothom de la colla sap escalar. Finalment, no cal dir que és desaconsellable aventurar-se a la canal en temps de pluges o si la roca està molt mullada.

Manuel Cortès

Banc Sabadell

**NIKON
SONY**

**Fotografia
Audio
TV i Vídeo**

**MAJOR, 76
Tel. 973/26 88 29
25007 LLEIDA**

Entrevista amb... Carles Vallès

CARLES VALLÈS, en part, representa quelcom singular i alhora especial per als somniadors del món de l'alpinisme.

Persona d'aspecte tranquil, sembla com si el contacte amb la muntanya li hagués moldejat les seves expressions i donat un tarannà i un estil peculiars, amb naturalesa i aparença franca. Formal d'aspecte i assenyat en les seves contestes reposades, però contundents. En el joc de les respostes substitueix el geni per la intel·ligència.

No es deixa emocionar, per les seves gestes, les compta amb certa fredor i distanciament, les fa planeres i accessibles al gran públic. Però ell se sap satisfet de les seves conquestes.

Quan parla del seu llibre, quelcom llampurneja en els seus ulls; n'està molt satisfet. Escrivint-lo ha fet remembrança dels seus records, de la seva vida, les seves escalades.

Li agradaria fer els catorze vuit mils del planeta, encara que no vol crear cap tipus d'expectativa al seu voltant. Però no l'amoina l'objectiu.

Demana originalitat amb la forma d'enfocar una ascensió, no cal repetir el repetit, cal innovar i ésser atrevit i cercar nous reptes.

—Què et suggereix la frase de Lionel Terray, "els con-

queridors de l'inútil"?

—*La trobo bastant cruel i injusta. No és inútil la conquesta que l'alpinisme es proposa. El que nosaltres fem té un sentit, que té com a finalitat cercar la maduresa personal de cadascú, l'equilibri anímic, un objectiu personal.*

—La nord del Huascaran et va canviar la vida?

—*No va fer canviar la meua vida però si em va fer madurar, tenia 22 anys. Hem va "curtir" moltíssim, va precipitar-me. Va ésser una ascensió molt difícil, vam obrir una ruta de 2.000 metres de desnivell, això és molt, i sobretot quan et succeeix amb 22 anys.*

—Si poguessis jugar amb el temps, allargar-lo i escursar-lo al teu antuvi, amb qui t'agradaria fer cordada?

—*M'hagués encantat poder coincidir a l'època del Jordi Pons, he sortit amb el Jordi a escalar; fa 8 anys vaig fer una sortida al Pirineu amb ell, quan tenia 53 anys i va anar darrera meu, al meu ritme i no va perdre en tot moment el seu lloc. També m'agradaria fer cordada amb el Peter Borman i el Joe Tasker.*

—Per què els 8.000?

—*Bé, després de fer diferents tipus d'alpinisme he vist que on l'home és al límit de les seves forces i possibilitats com a ésser humà, és en la cota dels vuit mil metres, a les mun-*

tanyes més altes de la terra. Encara que jo segueixo fent altres tipus d'alpinisme, Sud-amèrica, obertures de via, escalada en gel i roca, esquí de muntanya; a la fi, l'alpinisme és un compendi de moltes coses.

—Quins han estat els moments de més tristor i de més felicitat que t'ha proporcionat la muntanya?

—*La pujada a l'Everest i la rebuda per part de la gent a l'aeroport de Barcelona; fer el pilar oest del Makalu; obrir una via a la cara nord del Huascaran; obrir noves vies al Pirineu, com aquest hivern passat al muro de Gavarnie amb Joan Quintana. Els dos moments més tristos han estat els dos accidents a l'Himalàia que els he viscut d'una forma molt afrosa, perdre el Toni Sors, Sergi Escalera, Antoni Quiñones, Francisco Porras l'any 87 i el Manu Badiola l'any 91.*

—Ídols, mites, gestes.

—*Sempre m'ha agradat el paper del Peter Borman i Joe Tasker alpinistes anglesos de finals dels 70. Considero com a gestes importants les realitzades per companys de casa nostra amb l'obertura de la cara sud de l'Anapurna, l'ascensió del Tomo Cesen al Lothse. El Loretan i el Tryolet, són punt i apart; la seva ascensió a l'Everest, la seva personalitat, la seva forma d'entendre la muntanya i com s'hi enfronten, m'encanten.*

—Quins són els nous projectes?

—*Pretenem obrir una nova via impressionant, de roca i gel, a la cara sud del Xixa-pagma aquest estiu del 93, amb el patrocini de Santiveri, al mateix temps portarem una tona d'aliments per entregar a la Creu Roja de Katmandu. L'equip per aquesta expedició, és un grup de gent molt sòlida, amb el Joan Jover i el Xavi Metal. L'any 94 tenim previst intentar el K2.*

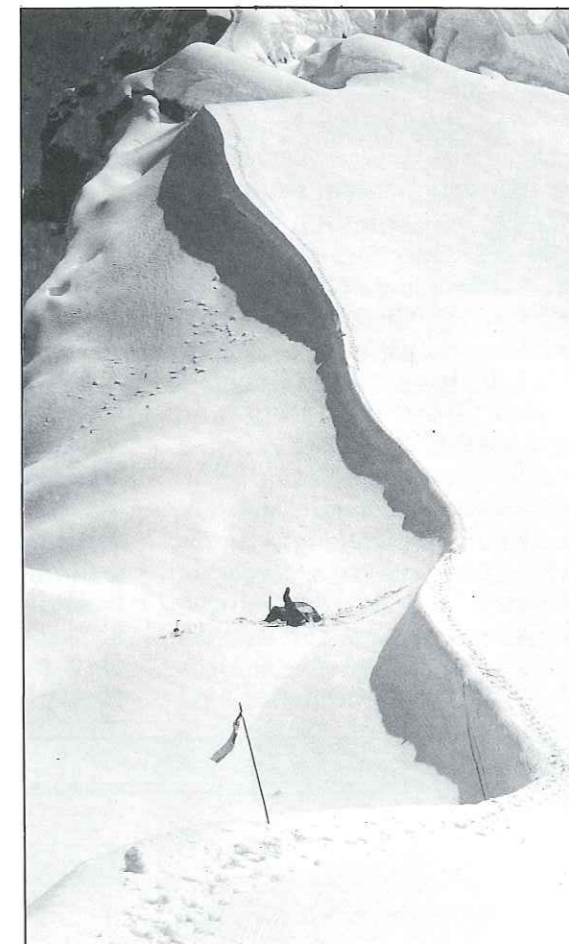
«El secret que hem de descobrir els alpinistes, muntanyencs, és saber gaudir de les nostres experiències. Quan aquella experiència, la converteixes en consciència, el bon record ens pot per-

metre poder gaudir-ne durant tota la vida. Hem d'aprendre a saber viure les petites coses.»

Recorda que tenim pendent amb l'equip d'ARESTA, aquest proper hivern, una sortida a fer esquí de muntanya, i a l'escalfor del foc de Senet ens has de contar els teus records. Ànim i sort.

Equip ARESTA

Transcripció:
Juanjo Garra

Carles Vallès, és l'alpinista de l'Estat espanyol que més cims de 8.000 metres ha assolit, en concret cinc.

1984	CHO OYU	8.201	Cara Nord-Xina	Cim
1985	EVEREST	8.846	Aresta N. NE - Xina	Cim
1987	LHOTSE SHAR	8.400	Aresta S.E. - Nepal	
1988	K-2	8.611	Aresta Oest - Paquistan	
1988	BROAD PEAK	8.047	Cara Oest - Paquistan	Cim
1989	MAKALU	8.841	Vessant Nord - Nepal	
1990	LHOTSE SHAR	8.400	Aresta S.E. - Nepal	Cim
1991	MAKALU	8.482	Pilar Oest - Nepal	Cim

VIRGILI PARDO

GESTOR ADMINISTRATIU - GRADUAT SOCIAL

ASSESSORIA FISCAL

Av. Francesc Macià, 31, 2n. - 2a.

Telèfon 973/23 62 07

Fax 973/24 20 17

25007 LLEIDA

Excursions pels Parcs Nacionals dels Estats Units (i IV)

Capitol Reef. National Park

Al estat d'Utah, aquest parc és un arrugat territori de gorges rocoses i pinacles. A l'època en què hi anàrem, la calor era forta, no tant, però, com al Death Valley. La prova és que al Capitol Reef, hi férem una excursió de 3 hores per la Grand Wash, àrid engorjat, fins al Water Hole (o "forat de l'aigua"), que és una profunda tolla on els pells-roges anaven a cercar el cobejat líquid. No cal dir que nosaltres, per no ser menys, també ens hi vàrem abeurar.

No cal anar a Utah i el Capitol Reef, per a conèixer la Grand Wash: ha sortit en innumbrables pel·lícules com a escenari de persecucions entre pells-roges, sheriffs i cow-boys.

En totes aquestes incursions, és aconsellable avisar prèviament els rangers (mena de policies i guardes forestals alhora). I també és convenient des del punt de vista econòmic, perquè un eventual rescat (i de tant en tant s'hi perd algú, per aquelles solituds immenses) és gratuït si s'ha avisat els rangers, però cal pagar-lo en dòlars USA en cas contrari.

Arches National Park

En aquest lloc s'hi aplega la més gran concentració d'arcs i ponts naturals de tot el món. Al nostre país també en tenim, d'això. La Roca Foradada, a Montserrat; el Pont Natural, al Montsant; el Pont del Goi i altres, a les muntanyes de Prades. Però són humils gateres, al costat dels grans arcs naturals americans.

El recorregut a peu ens portà a la Balanced Rock, i després al Delicate Arch, enlairat en una carena i per tant molt visible. Però potser més impressionant fou el Double Arch, amb els seus dos ponts enllaçats de 47 i 50 metres d'alçària, i encara més el Landscape Arch, d'elegant cor-

batura, el pont natural més ample conegut en tot el món, amb els seus 90 metres de llum.

Llevat d'aquests tres arcs, els més cèlebres, on no està permesa l'escalada, hom pot enfilar-se per les roques dels altres, si disposa de l'equip i el temps necessaris, cosa de què no disposàvem pas nosaltres.

Bryce Canyon National Park

També a l'estat d'Utah, aquest petit parc (només 150 quilòmetres quadrats) és realment indescriptible. El nom li ve del primer home blanc que el va descobrir, Ebenezer Bryce, que el descriví com "A hell of a place to lose a cow", és a dir: "Un lloc infernal per a perdre una vaca". Els pells roges Paiute li'n deien "Unka timpe wa wince pock ich" que, traduït del paiute a l'anglès i d'aquest al català, ve a significar, més o menys, "roques roges com homes drets en una gorja en forma de bol". Les dues definicions són ben encertades.

El paisatge del Bryce Canyon és potser el més fantàstic i inversemblant del món, i els capricis de l'erosió no hi tenen límit. Un bon camí, el Comanche Trail, ens portà als millors miradors: el Sunrise Point i el Sunset Point, des d'on es podia admirar la gairebé infinita aglomeració d'agulles, pinacles i crestes de calcàries rosades i vermelles en un paisatge bigarrat i de salvatge bellesa, als que la fantasia ha donat noms mitològics: Thor's Hammer, Temple of Osiris... Però el Bryce Canyon és més que un lloc infernal per a perdre una vaca: és també un infern si hom s'hi perd, perquè la vida hi és difícil a l'època seca. Era difícil per als indis Paiute i per als primers pioners blancs, i ho seria encara als nostres dies.

Nosaltres vàrem baixar un bon tros vers el fons de la clotada, però en marxar sabíem que poca cosa havíem pogut copsar de tot el que s'hi amaga.

Monument Valley (Navajo National Monument)

Havent deixat Utah, les planures semidesèrtiques d'Arizona rebien la nostra visita. Allà és on s'alcen els característics promontoris de roca vermella, de parets verticals i cim perfectament pla, on tantes pel·lícules del "Far West" s'hi han rodat. A cada raconada hom s'imagina que es toparà amb Gary Cooper o John Wayne, perseguits per uns enfurismats navajos, sioux o comanxes, o bé empaitant Billy The Kid o els germans Dalton.

Ajudà a aquesta il·lusió un indi navajo, al qual vàrem llogar uns cavalls, i el qual ens conduí en un recorregut per on, fins i tot, et pots topar amb una "rattlesnake" o serp de cascavell, ben autèntica. Els cavalls eren pacífics, és cert, i la cavalcada, més aviat tranquil·la, no tenia res de galopada de "cow-boy". Així i tot, ens sentíem com si fóssim Buffalo Bill, Kitt Carson o Davy Crockett. Les noies, suposo, es trobaven dins de la pell de Calamity Jane.

Ara, dissortadament, els productors de cine creuen que Almeria s'assembla més a Arizona que la mateixa Arizona, i han canviat els escenaris de les seves pel·lícules, que per tant són del tot descafeïnades. Qui ha tingut la sort, com nosaltres, de veure de prop el Totem Pole, colossal agulla de 200 metres, i les llegendàries Mittens i Three Sisters, de gres vermellós, no es pot deixar convèncer per un paisatge almerienc. Ni tan sols els trets del "Colt 45" poden sonar igual!

I amb aquest tercer treball dono per acabada la breu descripció de la nostra estada enmig d'aquells grandiosos paisatges nord-americans, descripció totalment insuficient per fer-vos arribar una impressió de la seva bellesa i immensitat.

Albert CORTÈS

Per les Terres Altes de Bolívia (I)

ENVOLTADA per països enormes com Brasil, Perú, o Argentina, la seva extensió enganya en un primer cop d'ull. La seva superfície és com la d'Espanya i França sumades. Les distàncies són llargues, la diversitat de climes i consegüentment de paisatges és extrema.

Un país d'excessos violents, d'antigues cultures que han perdurat a les successives invasions (incas, espanyols, multinacionals). És el país indígena d'Amèrica per excel·lència, més de la meitat de la població és de pura sang índia, que parlen aymarà (llengua preincaica), o Quechua (idioma dels inques) principalment. A més de multitud de llengües marginals, la majoria a les zones selvàtiques.

Els pocs més de sis milions d'habitants de Bolívia es reparteixen de desigual manera per la seva orografia. A l'altiplà és on es concentra la major part de la població. Amb el seu fred i la seva aridesa és la imatge més típica de Bolívia; encara el 60% del seu territori és selvàtic amb clima tropical.

La riquesa natural i minera contrasta amb la pobresa real dels seus habitants, essent el país més pobre d'Amèrica del sud. Zones de grans béns aurífers evidencien la subsistència mínima dels seus pobladors. Remarcant una abismal

diferència de classes entre els blancs "invasors" dominants i les nacions oprimides que formen aquest estat pluricultural.

De Sant Cruz de la Sierra i Cochabamba.

El nou aeroport de Santa Cruz, Viru-Viru, és actualment el més modern del país. A la nit sembla buit i desolat. Com sempre un aeroport és una porta falsa d'arribada a un país. Aquí el clima és tropical, i en el trajecte vers la ciutat la gent i els "chiringuitos" pul·lulen a les vores de la carretera asfaltada. És el centre més important de distribució de cocaïna, els diners s'oloren passant pels

seus carrers cosmopolites, entre precioses noies bolivianes de càlides faccions, conviuen els curiosos menonites d'origen canadenc amb les seves vestimentes de grangers del segle XIX. Tot hi cap en aquesta ciutat en expansió que recorda altres de similars repartides entre els tròpics sudamericans.

Pujant des de la plana a les valls s'hi troba Cochabamba, 2.570 metres d'alçada. La "Cordillera Este" amb el "cerro Tunari" de 5.035 metres la flanqueja. El clima és agradable, les noies continuen éssent guapes. El graner de Bolívia, cítrics, cereals, hortalisses, es produeixen aquí i són transportats a l'altiplà.

(Foto: Eulàlia Esteve)

Unipreus

...Amics de l'esport

...Amics de l'aventura

Multitud d'esglésies omplen els seus carrers.

De nit els estudiants l'ocupen amb els llibres i apunts estudiant entre els bancs i les faroles. De dia s'hi apleguen els ciutadans d'anada als mercats, a l'ajuntament, als bancs... El dia 8 d'octubre de 1992 l'exèrcit bolivià celebrà el 25è. aniversari de la victòria sobre la guerrilla, i la mort del seu cap, Che Guevara. Una arenga i una desfilada amb els envellits excombatents. L'exèrcit té poques coses a commemorar, ha perdut totes les guerres amb els seus veïns, al Chaco contra Paraguai, al nord de la del cautxú amb Brasil i la pèrdua de la costa del Pacífic i tots els jaciments de nitrats amb Xile.

Els cotxes particulars no abunden, la gent es trasllada principalment en autocars i la majoria de viatges són nocturns. El batibull de les estacions d'autobusos confon al viatger "gringo". El viatge en si també és confús. Cal assegurar-se d'aconseguir la millor "flota" i més còmoda. La distància amb La Paz és de més de 400 quilòmetres, se surt a les 10 de la nit i s'arriba a les 6 del matí. La carretera no és més que un camí de terra i supera la cota 4.000, el trànsit és imparable. Camions vénen, autocars van, trams en obres, una parada en ple altiplà on la lluna il·lumina un horitzó sense límits; el cel és transparent i fred. El mate de coca per combatre el mal d'alçada, i a la fi del pla es baixa pel barranc per on s'escampa La Paz. Tota la llargada de la ciutat s'entreveu, des de "La Ceja", de "El Alto", al "Valle de la Luna". Les casetes de pendents i terrosos carrers de dalt, els edificis grans del centre comercial, petits com a caps de llumins sobresortint de l'artèria principal (Av. El Prado), l'estadi de futbol i la zona residencial, a sota, voltant els tres mil metres, abans d'arribar a les solcades formes erosives del Valle de La Luna, creat per l'excavació de

l'aigua en un camp d'agulles i canals de terra que varia la seva configuració cada vegada que plou.

12-10-92 a La Paz

La Paz es fundà en 1548 i ràpidament es convertí en punt important de la ruta de la plata de Potosí al Pacífic. Pels seus carrers es palpa de seguida la cultura indígena i la llengua preincaica de l'altiplà, l'aymarà. Les dones vesteixen el colorista vestit tradicional amb el barret bombí. Es vénen fulles de coca i en el mercat de "los brujos" elements màgics com els fetus de llama per afavorir la protecció de la Pachamama.

El govern bolivià es manté al marge de les celebracions del "Vº Centenario" no així els camperols d'arreu del país que aprofiten la diada per manifestar-se, aplegant-se tots els principals dirigents a la ciutat. L'aire és tens i l'exèrcit vigila el consolat espanyol i els principals monuments commemoratius (l'estatua de Colon, la d'Isabel la Catòlica), la ciutat resta colapsada durant hores. A l'estació d'autobusos no despatxen bitllets, i s'aconsella als estrangers que no surtin al carrer. Els ciutadans de La Paz, desconexors dels problemes dels camperols esperen amb inquietud que passin les hores. A la fi, tot acaba amb una concentració al voltant de la plaça San Francisco i sols els més exaltats trenquen alguns vidres de les botigues obertes. Les protestes no només anaven contra la celebració de l'ocupació espanyola, sinó també buscaven un canvi d'ordenament polític del país, intentant aconseguir un Parlament compost per les diferents ètnies i minories racials per contra de l'actual sistema de partits polítics.

L'església de San Francisco amb la seva plaça, els costeruts carrers que l'acompanyen i l'ampla avinguda que la travessa són el centre vital de La Paz. Els

mercats s'espandeixen des de primera a darrera hora. Són un riu dinàmic i vistós que recull tot tipus de mercaderies repartides per sectors específics.

Aquests dies comença a ploure, nevant abundantment a la "cordillera". El poderós Illimani s'amaga darrera els núvols. Els "trufis" (microbusos) van plens amb els nens cantant l'itinerari penjats de les portes. Molts d'ells pugen al cementiri, a prop dels seus murs surten els autobusos vers al llac Titikaka.

D'on el primer Inca

El bressol del Déu Sol, creador de la raça humana, a 3.812 metres d'alçada, una superfície plana entre Perú i Bolívia. És immens, majestuós, sobri, perfecte per a crear mites entre les aigües, els titans blancs i el sol proper. Les illes del Sol i la Lluna alteren la quietud lineal del paisatge. L'illa del Sol és habitada per pescadors i ramaders, que conreen les antigues terrasses. L'illa conserva vestigis Incas, com camins, runes d'edificacions, escalinates.

Copacabana, al sud del llac, és una tranquil·la població on es pot contactar amb alguna barca per fer rutes pel llac. La Catedral destaca per la seva magnitud. La Verge de Copacabana és la patrona de Bolívia i rep gran nombre de pelegrinacions de tot el país. Són curioses les cerimònies de benediccions de cotxes ("movilidad" en la parla boliviana). Aquí la religió catòlica s'ha fusionat amb la mitologia andina. La Verge de Copacabana ve a suplantat la filla de la gran deessa Terra (Pachamama), la "Yusta", benefactora de les dones en particular a la qual els indis tenen gran devoció.

Les embarcacions típiques del llac, les "totoras", fabricades amb cànem que creix a les vores, són substituïdes per les més durables barques de fusta. Els últims constructors de "totoras" del Titikaka són famosos per la seva contribució a les ex-

pedicions transatlàntiques, Ra II, efectuades als anys setanta pel norueg Thor Hegerdahl, que volia demostrar la travessa de l'oceà Atlàntic pels antics pobladors del nord d'Àfrica amb aquestes embarcacions.

La "Cordillera Real"

L'estació d'esquí més alta del món es troba a Bolívia, a 5.300 metres d'alçada. Una adrenalítica pista que parteix des d'un barri de l'Alto. No sempre es pot arribar al refugi del Club Andino Boliviano amb vehicle, doncs si la nevada és copiosa, cal pujar a peu les zigzagues finals, a uns 4.000 metres. L'estació només obre en caps de setmana i consta d'un únic remuntador que guanya un desnivell de 400 metres per sobre de la gelera, és interessant intentar fer el cim, "el Chacattaya" a 5.600 metres, amb una excel·lent vista de la "Cordillera", el Huayna Potosí al costat i l'illimani al fons. Una bona sortida prèvia d'aclimatació, i a la tarda ja pots estar passejant pels carrers de La Paz si el "soroche" (mal d'alçada) ens respecta.

A prop de la ciutat es poden realitzar excursions que travessen la "Cordillera" per collades arran dels 5.000 metres i descendint ràpidament cap a Las Yungas, amb un canvi sobtat de vegetació, de l'aridesa a l'exhuberència. Nosaltres vam escollir un itinerari més allunyat, que comença a la població de Sorata a 2.695 metres, seguint el camí de l'or que utilitzaven els Incas i posteriorment els espanyols. Sorata és a poc més de 100 quilòmetres; després de carregar el Toyota de material i menjar vam tardar cinc hores en arribar. L'altiplà s'acaba i de sobte cau en abruptes valls amb poblets penjats als pendents. Sorata és en un racó d'una d'aquestes valls, sota les torres d'illampu i l'Anchoma que s'enfilen fins als 6.362 metres. És una deliciosa població d'antigues cases colonials i lluides places. Un ambient relaxat entre el salvatge

Foto: Eulàlia Esteve

del paisatge que l'encercla. Els lloros verds i els petits colibrís sobrevolen el feréstec barranc que desguassa les geleres de l'illampu.

El dia següent contractem quatre mules on col·loquem les tendes, el menjar i tota la impedimenta possible. Tot i amb això cadascú porta una colorista motxilla amb l'excedent. Les mules poden carregar una cinquantena de kilos ben anivellats, són més utilitzades per càrrega que les llames que no sobrepassen els 20 kg. Cal esmentar aquí als "muleros", excel·lents persones pobladores d'aquests indrets, Jorge i Nemesio, gent forta i fibrosa acostumada a recórrer les muntanyes amb sandàlies fetes de goma de roda. El seu idioma és l'aymarà, i tradueixen a un rudimentari castellà, cosa que li dona una expressivitat singular. Al sortir de Sorata el camí acompanya les terrasses cultivades amb patates i hortalisses, fins que sols resten els prats andins i les petites aldees habitades, l'última, Locatia a 4.100 metres. Uns centenars de metres per sobre en un esplèndid pla, plantem les tendes entre la pluja i la boira. A mitja tarda, el cel s'obre i apareix imponent l'illampu, el blanc retallat en un

blau cel encès. Els ramats de llames pasturen encuriosides, mentre arriba el capvespre, i els nens pastors les tornen a l'aldea. L'endemà sols cal remuntar fins a una collada invisible en una cresta a 4.900 metres, un pas clau en el camí de Sorata a Ancoma. Nosaltres franquem i baixem per una vall pedregosa esglaonada per llacs, mentre les mules segueixen el camí d'Ancoma. Recentment s'ha obert una pista que, donant un gran tomb, comunica ambdues poblacions, encara que a la pràctica els habitants d'Ancoma continuen utilitzant les mules i les seves cames per traslladar-se, ja que sols algunes cooperatives mineres disposen de camionetes 4 x 4 per a les seves necessitats.

Ancoma situada a l'altre vessant de l'illampu, és un poblet en un marc andí, torrents cabalosos, boires i prats d'herba. Les cases són de pedra i adob amb teulades de palla. És difícil de trobar provisions, però sí que aprofitem per prendre unes bones cerveses en una caseta abans de sopar, ja dintre de la vall del riu Tipunni, que no ens deixarà ni deixarem en la resta de caminata.

(Continuarà)

Text: Tomàs Morell - Lluís Pérez

Secció d'Escalada i Alta Muntanya

Via "Ruiz Brothers", 120 m Max. Dif. 6a, a la serra del Mont-roig, per Lluís Olóndriz, Montse Espinal, Oscar Olivé i Albert Cortés.

Via "Christian Gutierrez", 80 m Max. Dif. 6a+, a Sant Llorenç, per Lluís Olóndriz, Jordi Màrtinez, Oscar Olivé i Albert Cortés.

Via "Valencianos", 280 m Max. Dif. V+ / AOe, al Penyó d'Ifac (Alacant), per Oscar Olivé, Motse Espinal i Albert Cortés.

Via "Gali-Molero", 350 m Max. Dif. V+ / AOe, a la Roca Regina, per Jordi Masià i Anton Puigdevila.

Via "Cade", 500 m Max. Dif. 6a i AOe, a Mont-rebei, per Jordi Masià i Albert Cortés.

Via "Revelacion", 250 m Max. Dif. 6a i A1e, al Penyó d'Ifac (Alacant), per Araceli Segarra i Nestor Bohigas.

Via "Diedro Ubsa", 250 m Max. Dif. V+, al Penyó d'Ifac, per Araceli Segarra i Nestor Bohigas.

Via "Gorilas en al Niebla", 250 m Max. Dif. 6b, al Ponoch (Alacant), per Araceli Segarra i Nestor Bohigas.

Via "La Barra del Bar", 350 m Max. Dif. 6a+, a1, a la Paret de Catalunya (Mont-rebei), per Araceli Segarra i Nestor Bohigas.

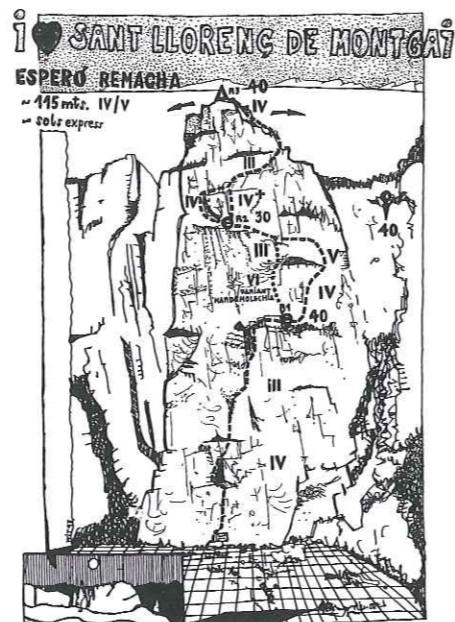

Grup Espeleològic Lleidatà

Dia 10 d'abril: Cova de Tornero, en els Montes Universales, Checa (Guadalajara). Per Jaume Garcia, Lluís Pérez, Jordi Boldú, Soci i Josep Lluís Gàzquez. La cavitat consta fonamentalment de dos sectors, la galeria d'entrada i annexes, de dimensions generalment còmodes i uns 4 quilòmetres de recorregut total, amb una zona laberíntica a uns 700 metres de l'entrada i un sífó als 1.200 que, degut a la sequera vam poder franquejar nedant. D'enmig del laberint esmentat surt la galeria Oest, de dimensions molt més modestes (cal

reptar en nombroses ocasions), solcada de passos sifonants (secs el dia de la nostra visita) i uns sis o set quilòmetres de recorregut.

Dia 25 d'abril: Barranc de Lumos de 120 metres de desnivell i 1'5 quilòmetres de recorregut, per Lluís Pérez, Jaume Garcia i Josep Lluís Gàzquez. Tributari per l'esquerra del riu Vero, desguassa a pocs metres del Pont de Villacantal. Descens en 6 ràpells i trams veritablement estrets, cal triar època de pluges per trobar-hi aigua.

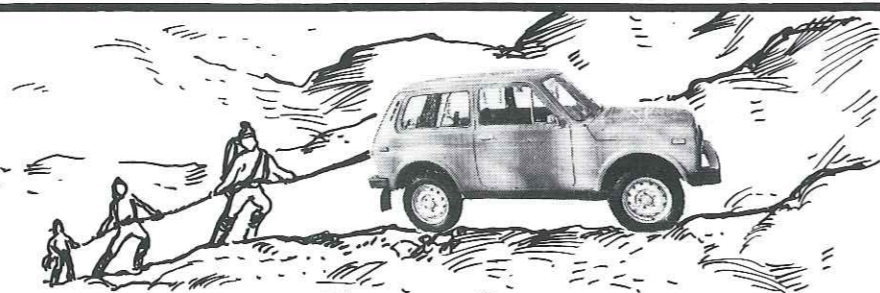
Dia 16 de maig: Avenc dels Mamelots (-167 m), per Jordi Boldú, Josep Antón Farré, Lluís Pérez, Antoni Satorra i Josep Lluís Gàzquez. Situat en els plans superiors de la Mola de Catí, als Ports.

Dia 23 de maig: Barranc del Furco, a Broto, per Jaume Garcia, Lluís Pérez, Josep Farré, Josep Anton Farré, Oscar i Tomàs Cuadrado, Antoni Satorra, Jordi Boldú i Josep Lluís Gàzquez. Descens d'1 quilòmetre i 160 m de desnivell amb 5 ràpells (2 de 25 m), que endevinat amb força aigua puja de nivell.

LADA NIVA 4 x 4

el cap de la cordada

TRACCIÓ A LES 4 RODES.
MOTOR DE 1.600 C.C.
SUSPENSIO INDEPENDENT A LES 4 RODES.
BLOQUEIG DELS 2 DIFERENCIALS: NO PATINA MAI.

DISTRIBUIDOR: AUTOMOBILS MIRADA - Alcalde Rovira Roure, 38 - T. 235252 - LLEIDA

La Vaca de Maragall

EN temps antics, no nevava ni feia fred. El dia que la gent del poble va veure aquella pluja silenciosa de papallones, blanquíssimes i glaçades, es van quedar veient visions. El més ancià de la comunitat els va dir que començava un canvi de temps i que allà dalt ja no s'hi podria viure. Els manà que deixessin anar una vaca i que s'agafessin tots a la cua: allí on l'animal s'aturés, edificarien el nou poble. Aquest és l'origen llegendari de molts poblets pirinencs.

No cal dir que la vaca és l'animal més emblemàtic del Pirineu. Gràcies a les seves generoses mamelles i a la carn dels vedells, els pirinencs han pogut sobreviure durant segles en aquestes muntanyes inhòspides.

L'any 1893, el poeta Joan Maragall que estiujava a Sant Joan de les Abadesses, observava a la Font del Cubilà una vaca cega. Aquella mateixa nit escrivia un deliciós poema. Els crítics opinen que, més enllà de l'anècdota, el poema conté un missatge. Uns veuen en l'animal minusvàlid el símbol d'una Catalunya marginada, que enveja "les seves companyes lliures, "que fan dringar l'es-

quellot mentre pasturen"; altres hi veuen la condició humana, cega a la llum de Déu... Tal volta però, i vist com van les coses un segle més tard, el pensador poeta preveia el tràgic futur de la ramaderia de muntanya, ferida de mort "pel cop de roc llençat

amb massa traça" pels responsables de la política comunitària.

Avui, les vaques encara formen part del paisatge pirinenc. Contemplem-les per última vegada. Els nostres fills ja les hauran de conèixer al zoològic.

Pep Coll

La vaca cega

*Topant de cap en una i altra soca,
avançant d'esma pel camí de l'aigua,
se'n ve la vaca tota sola. És cega.
D'un cop de roc llençat amb massa traça,
el vailet va buidar-li un ull, i en l'altre
se li ha posat un tel; la vaca és cega.
Ve a abeurar-se a la font com ans solia,
mes no amb el ferm posat d'altres vegades
ni amb ses companyes, no. Ve tota sola.
Ses companyes, pels cingles, per les comes,
pel silenci dels prats i en la ribera,
fan dringar l'esquellot mentre pasturen
l'herba fresca a l'atzar... Ella cauria.
Topa de morro en l'esmolada pica
i reula afrontada... Però torna
i abaixa el cap a l'aigua i beu calmosa.
Beu poc, sens gaire set. Després aixeca
al cel, enorme, l'embanyada testa
amb un gran gesto tràgic; parpelleja
damunt les mortes nines, i se'n torna
orfe de llum sota del sol que crema,
vacil.lant pels camins inoblidables,
brandant llànguidament la llarga cua.*

XIV Rally d'Alta Muntanya Ciutat de Lleida

Secció d'Escalada i Alta Muntanya

Puntuable per a la V Copa Catalana de Rallies d'Alta Muntanya i I Copa F.E.E.C. 1993. Dia 17 de juliol, de les 16 hores a les 21 hores concentració i inscripció: Hospital de Vielha al costat de la Boca Sud del Túnel de Vielha. Dia 18 Sortida del Rally, a les 8 hores. L'arribada haurà d'ésser a les 14 hores, al mateix lloc de sortida.

Preu d'Inscripció per Parella 4.500 PTA. Inclou dinar cloenda

Itinerari...

Aparcament a l'esplanada del costat de l'Hospital de Vielha. Acampada al Bosc de Conangles 1.770 m. Temps: 40 minuts. Pernoctació al mateix Bosc de Conangles, cal que es portin tendes.

Sortida a les 8 del matí del Bosc de Conangles

Primer cim: Tuc de Sarrera 2.632 m.

Segon cim: Pic de Conangles 2.785 m.

Tercer cim: Tossal dels Estanyets 2.880 m.

Arribada al Bosc de Conangles.

Temps màxims per a tots els cims: 6 hores.

Dinar de Cloenda a les 16 hores, al Restaurant Ribagorçana de les Bordes

VI Programa d'Excursions al Pirineu - Estiu 93

3 - 4 juliol
Pic de Bazau (2.879) i **Comapedrosa** (2.946)
Lloc: Vall Ferrera
Vocal: Jordi Timoneda. Telf.: 23 80 89

10 - 11 juliol
Vignemale (3.298 m.)
Lloc: Caunterets
Vocal: Paulí Grau. Telf.: 27 04 87

17 - 18 juliol
XIVè Rally d'Alta Muntanya, puntuable per a la Copa Catalana de Rallies d'Alta Muntanya
Lloc: Vall de Conangles
Vocal: Josep Godoy. Telf.: 20 36 04

24 - 25 juliol
Pic de Beciberri Nord (3.014 m.)
Vocal: Agustí Ardiaca. Telf.: 24 73 87

31 juliol - 1 d'agost
Pics d'Eriste (3.045 m.)
Lloc: Vall d'Eriste
Vocal: Andreu Bernadó. Telf.: 24 61 20

7 - 8 agost
Pics de Lliterola (3.152 m.) i **Royo** (3.121 m.)
Lloc: Vall de Lliterola
Vocal: Eduard Albesa. Telf.: 24 31 61

14 - 15 agost
Gran Tuc de Colomers (2.952 m.)
Lloc: Estany Llong
Vocal: Joan Seire Telf: 26 24 26

21 - 22 agost
Pica d'Estats (3.143 m.)

Lloc: Vall Ferrera
Vocal: Josep M. Charles. Telf.: 23 41 87

28 - 29 agost
Pic de l'Abeille (3.036 m.)
Lloc: Refugi de Tabernés, Vall de Cinqueta de la Pez
Vocal: Magda Sales. Telf.: 23 39 10

4 - 5 setembre
Pic de Gias (3.011) i **Pic de Clarabide** (3.028)
Lloc: Vall d'Estós
Vocal: Jordi Jové. Telf.: 24 46 06

11 - 12 setembre
Cresta del Diable: Pic Cristal (2.889 m.), **Pic Soullano** (2.911 m.)

Cresta de Casterillo: agulla d'en Ussel (3.022 m.), **Torre d'en Costerillou i Balaitus** (3.145 m.)
Escalada de dificultat mitjana: IV amb pasos de V.
Lloc: Refugi de Piedrafita
Vocal: Jordi Marmolejo. Telf.: 26 83 20

Gran Fatxa (3.006 m.) i **Balaitus** (3.145 m.)
Vocal: Joan Ramon Segura. Telf.: 24 41 94

18 - 19 setembre
Cresta de Salenques i Tempestats: Pics Margalida (3.241 m.) i **Tempestats** (3.290 m.)
Escalada de dificultat mitjana: IV
Vocal: Juanjo Garra. Telf.: 24 52 37

25 - 26 setembre
Pic Cervi
Lloc: Manyanet
Vocal: Pau Salla. Telf.: 20 08 57

Al servei de tothom des de 1896

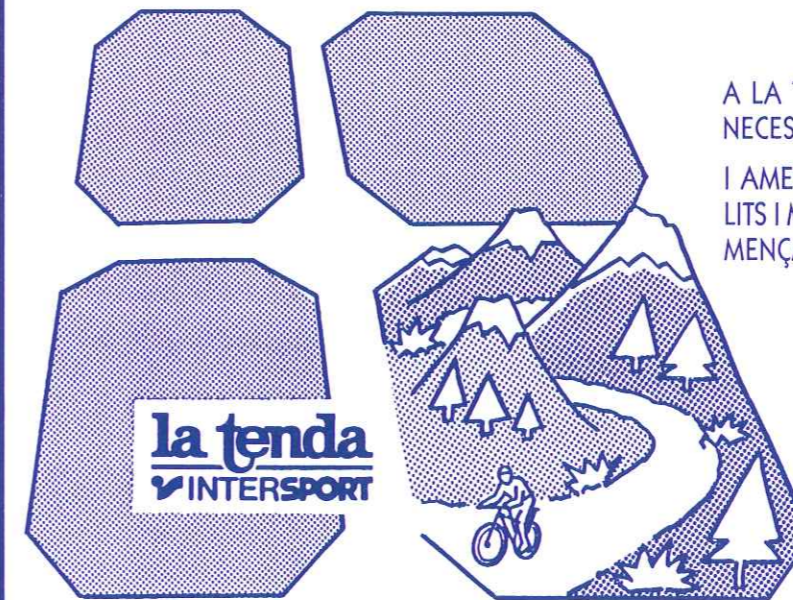
IMPREMTA

SISÓ IMPRESSORS
ARIANA

C/. TEMPLERS, 11
☎ / Fax (973) 26 20 38
25002 LLEIDA

MUNTANYA I NATURA
a tota roda!

A LA TENDA/INTERSPORT TROBARÀS TOT EL QUE NECESSITES PER RODAR A TRAVÉS DE LA NATURA

I AMES ET DONARÉM IDEES, RECORREGUTS INSO-LITS I MOLTES MES ACTIVITATS PELS QUE VOLEN COMENÇAR I PELS JA INICIATS EN EL MON DE LA BTT.

la tenda
INTERSPORT

Passeig de Ronda, 84 Lleida
Barcelona • Manresa • Mataró

ESPORTS albalat

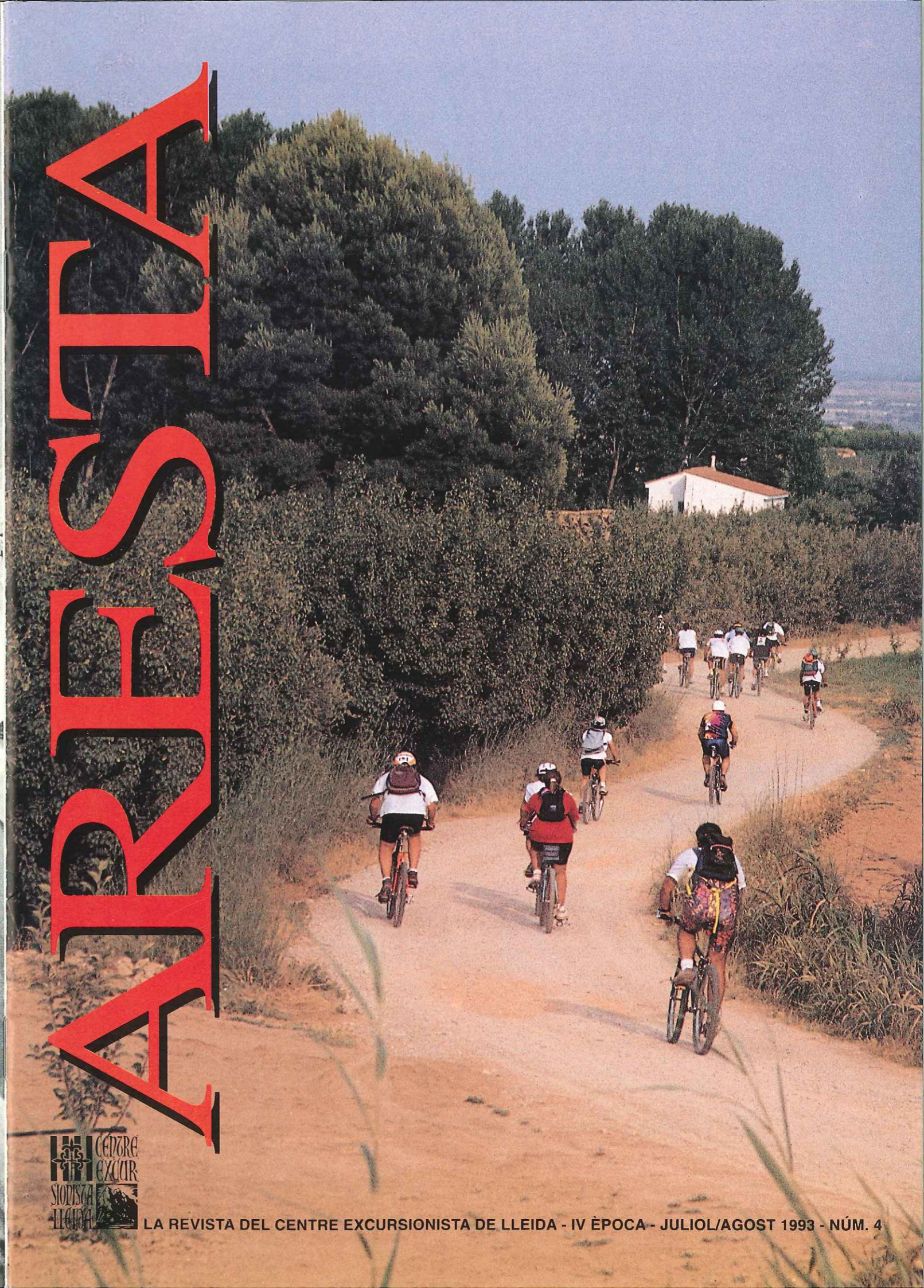
● Preus ESPECIALS pels Socis del CENTRE

Avgda. Madrid, 7 • 25002 LLEIDA

☎ 973/26 62 11 - 26 62 67 • Fax 973/27 45 67

ARESTA

*la revista del Centre.
Participa-hi!*

ARESTA

